

KGRP Tasarım Süreci

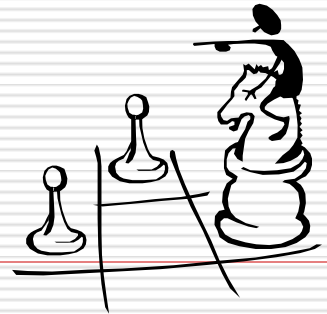
Prof. Dr. Serap NAZLI
Ankara Üniversitesi

Gelişimsel Rehberlik Modelinin Anahtar Kavramları

- KGRP'nin **3 ögesi** (içerik, örgütsel yapı, kaynaklar)
- KGRP'nin **5 aşamalı tasarım** süreci (planlama, tasarlama, uygulama, değerlendirme ve geliştirme)
- KGRP'nin **5 ana müdahalesi** (sınıf rehberliği, psikolojik danışma, konsültasyon, koordinasyon ve akran yardımcılığı)

Program Tasarlama Süreci

- **KGRP tasarımı**, öğrencinin okulda ve okul dışında yaşamını daha etkili sürdürebilmesine yardımcı olabilmek için, çeşitli PDR müdahalelerini ve değerlendirme durumlarını içeren bir sistemli faaliyetler bütünüdür.

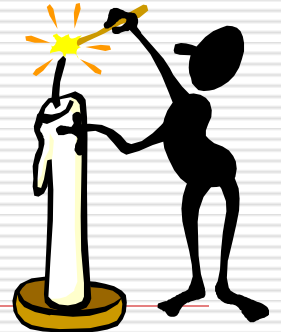

KGRP'nın özellikleri

- ❑ Sistematiik olmalı
- ❑ Taşınabilir olmalı
- ❑ Uygulanabilir olmalı
- ❑ Esnek olmalı

KGRP'nin Tasarım Aşamaları

- *Rehberlik program tasarımı*, rehberlik etkinliklerinin birbirlerine bağlı aşamalar ve adımlar halinde planlama ile başlayıp geliştirmeye doğru yürütülmesi sürecidir.

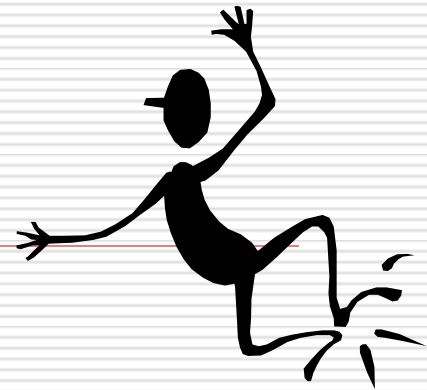

□ Sistem yaklaşımına göre KGRP'nin aşamaları:

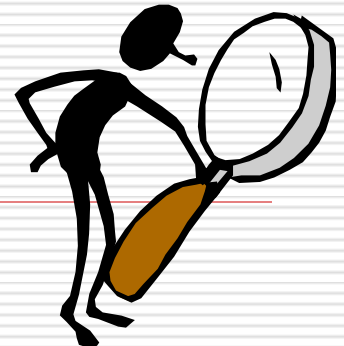
1. Planlama
2. Tasarlama
3. Uygulama
4. Değerlendirme
5. Geliştirme

PLANLAMA AŞAMASI

- **Planlama aşaması**, rehberlik program tasarımı sürecinin ilk aşamasıdır.
- Bu aőamada KGRP'nin **alt yapısı** hazırlanır.
- Planlama aőamasında yapılacak işlemler **4** adımdan oluşur.

-
- 1. adım: **Ulusal düzeyde** belirlenmiş olan eğitim felsefesi, eğitim politikası, eğitimin genel amaç ve ilkeleri, standartlarını gözden geçirin. (Milli Eğitim Temel Kanunu, İlk ve Orta Öğretimin Genel Amaçları, 2017 tarih 30326 sayılı PDR Yönetmeliği)

-
- **Eğitim felsefesi** eğitim uygulamalarına y3n veren bir disiplindir. PDR= Amprizm, naturalizm, pragmatizm, varoluşçu ve h3manistik felsefi akımları
 - **Politaka** bir amaca ulaşmak için geliştirilen eylem planıdır.
 - PDR politikası ulusal d3zeyde belirlenirken Ne? Neden? Kim? sorularına yanıt verilmelidir.

-
- **Genel amaçlar** eğitim felsefesi doğrultusunda hazırlanan eğitimin genel hedefidir. PDR'nin genel amacında bu doğrultuda belirlenir.
 - **Uygulama ilkeleri ve stratejileri** eğitim politikası ve genel amaçların çalışmaların nasıl yapılacağını gösterir.
 - **Yeterlikler:** Program ile öğrencilere kazandırılmak istenilen bilgi, beceri ve tutumları ifade eder.
 - **1. adımı topluca PDR yönetmeliğinde görebilmeliyiz!!!! AMA GÖREMİYORUZ????**

-
- 2. adım: **Yöresel düzeyde** rehberlik ihtiyacını belirleyebilmek için **RAM**'dan gönderilen ilinize ait taslak programı inceleyin.
 - Bu taslak programda neler yer almalıdır?

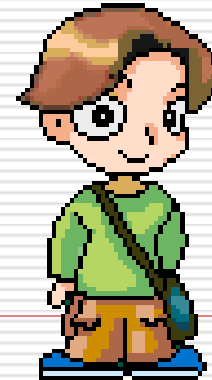
RAM:

- ❑ Yöresel düzeyde gelişimsel rehberlik ve psikolojik danışma programının genel amaçları, yeterlikleri ve uygulama ilkeleri
- ❑ Gelişimsel rehberlik ve psikolojik danışma programının gelişim alanları (kişisel-sosyal gelişim, eğitsel gelişim ve kariyer gelişimi) ve alt alanları
- ❑ Yöresel düzeyde gelişimsel rehberlik ve psikolojik danışma programının vizyonu, misyonu, gerekçesi ve sayıltıları, uygulama ilkeleri
- ❑ Program kategorisinde yer alan aktiviteler
- ❑ Program parçalarına göre zaman dağılımı
- ❑ Programın insan, maddi ve politik kaynakları

3. adım: Okulunuzdaki rehberlik ihtiyacını belirleyin. Bunun için:

- Varsa bir **önceki meslektaşın** dokümanlarını inceleme
 - Okul yöneticileri ile **derinlemesine görüşme** yapma
 - Öğretmenlerle **görüşme** ya da **anket** yolu ile görüş alma
 - Öğrenci ve velilerin görüşlerini almak için **görüşme, anket** yolu ile bilgi toplama
 - **RAM** ve çevre okullarda çalışan meslektaşlar ile görüşme
-

-
- İhtiyaç analizi verilerinizi ve **ilk iki** adımdaki verileri dikkate alarak rehberlik programınızın **genel amaçlarını** belirleyin.

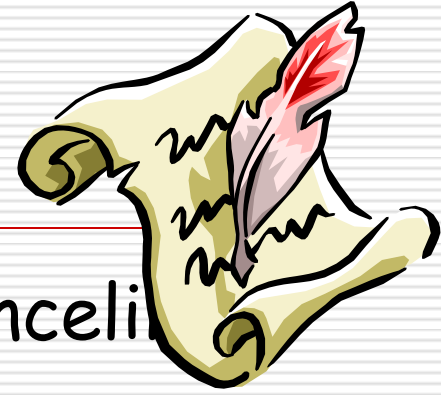

- **4. adım:** Rehberlik programına geçiş için organizasyon ve **ön hazırlık** yapın. Bunun için:
- Hangi okul kademesinde iseniz literatürden **öğrencilerin gelişim** özelliklerini ve gelişim görevlerini inceleyin,
- Rehberlik programı ile öğretim programı **ilişkisini** inceleyin.
- Okulunuzda **katılımı ve işbirliğini** artırmak için çeşitli rehberlik kurulları, ekipler oluşturun (Okul PDR hiz. Yürütme komisyonu, akran yardımcılığı, çalışma grupları)
- Şu ana kadar yaptığınız çalışmalarını gözden geçirin, eksiklikleri tamamlayın.

TASARLAMA AŞAMASI

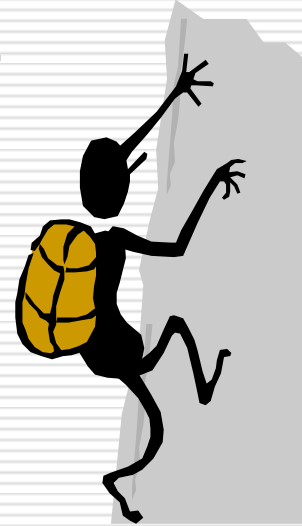
- Birinci aşamadan elde edilen verilere dayanarak rehberlik programını genel bir taslağının hazırlandığı aşamadır.
- **5. adım:** Programınızı kavramsallaştırın, yani programınızın **üç ana** ögesini belirleyin.
- a. Programda öğrencilere kazandırmayı düşündüğünüz **yeterlikleri** ve her sınıf seviyesine göre **kazanımları** belirleyin. (Wellman ve Moore'un taksonomisini dikkate alın)
- b. Programınızın örgütsel yapısını (yani yapısal kategorisi, program kategorisi, zaman dağılımı) belirleyin.
- c. Program için gereken insan, maddi ve politik kaynakları belirleyin.

- 6. adım: Program aktivitelerinizin öncelik sırasını belirleyin (**nitelik tasarısı**).
- 7. adım: Programınızın dengesini, psikolojik danışman- öğrenci oranını hesaplayın (**nicelik tasarısı**). Buna göre "**haftalık çalışma planınızı**" hazırlayın.
- 8. adım: Tasarlama aşaması yaptığınız çalışmaları gözden geçirin, eksikleri tamamlayarak programınızı yazılı hale getirin. Küçük bir özetini okulunuzun **web** sayfasında yayınlayarak görünür hale getirin.

□ Tasarlama aşamasının bitiminde her okulun KGRP'da:

1. KGRP'nin vizyonu, misyonu, ilkeleri
2. Yıllık çalışma takvimi
3. Haftalık çalışma planı
4. Her sınıfın sınıf rehberliği programı
5. Psiko-eğitim programları
6. Ebeveyn konsültasyon programı
7. Öğretmen konsültasyon programı
8. Akran yardımcılığı programı
9. Okul kapsamlı etkinlikler
10. Koordinasyon çalışmaları vb. yer almalıdır.

UYGULAMA AŞAMASI

- Hazırlanan programın uygulamaya konulduğu aşamadır.
- 9. adım: Uygulamaların istenilen düzeyde olması, eksiklerinin oluşmaması için **uygulama planı** hazırlayın.
- 10. adım: Uygulamaların tasarladığınız gibi yapılıp yapılmadığını **izleyin**.
- 11. adım: Uygulamalarda bir sıkıntı meydana gelirse gerekli **okul yönetimi** ile birlikte önlemleri alarak, programınızı gözden geçirin.

DEĞERLENDİRME AŞAMASI

- Hazırlanan ve uygulanan programın istenilen düzeyde olup olmadığının kontrol edildiği aşamadır. Program değerlendirirken:
 1. Programın içeriği, yapısı ve kaynakları mevcut mu?
 2. Psikolojik danışmanların çalışmaları değerlendirildi mi?
 3. Öğrenciler rehberlik programını hedeflerini kazandılar mı?
 4. Rehberlik programı, okulun iklimini ve amaçlarını ne kadar etkiledi?
 5. Programla hizmet sunulan bireyler (öğrenci, öğretmen, veli vb.) ve toplum rehberlik programından memnun kaldılar mı?

-
- 12. adım: Veri toplama tekniklerini ve araçlarını saptayın ve geliştirin.
 - 13. adım: Değerlendirmenin etkili olması için bir plan geliştirin.
 - 14. adım: Verileri toplayın ve analiz edin.

GELİŞTİRME AŞAMASI

- Elde edilen değerlendirme bulgularını gözden geçirilerek programın daha etkili hale getirilmesi aşamasıdır.
- **15.adım:** Elde ettiğiniz verilere göre programınızın **eksiklerini belirleyin**, güçlendirme çalışmalarına başlayın.
- **16. adım:** Gelecek öğretim yılının gelişimsel rehberlik programı için **ön hazırlık** yapın.

KGRP tasarlanırken dikkat edilecekler:

- **Okul kademesine** göre gelişim özelliklerini ve gelişim görevlerini dikkate alınmalıdır.
- Gelişimsel rehberlik programları öğrencilerin **kişisel-sosyal, eğitsel** ve **kariyer gelişimlerini** destekleyecek şekilde tasarlanmalıdır.
- **Beceri eğitimi** için öğrencilerle grup rehberlik etkinliklerine (sınıf rehberliği ve psiko-eğitim) **ağırlık** verilmelidir.

-
- **Riskli** bölgelerde bulunan ilköğretim okullarında 4. sınıftan itibaren önleyici eğitim programlarına yer verilmelidir.
 - Öğretmenlerin rehberlik programına katılımı ve görevlerini yerine getirmeleri için **konsültasyon** çalışmalarına önem verilmelidir.
 - **Aile eğitimlerine** özel bir önem verilmelidir.
 - Gelişimsel rehberlikte **okul kapsamlı etkinlikler** olarak adlandırılan, örneğin kariyer günleri, ortaöğretim kurumlarını ziyaret etme vb. **etkinliklere** yer verilmelidir.

-
- Okulun yapı ve ihtiyacına göre **5 ana müdahale** KGRP'da yer almalıdır.
 - Beş ana müdahale:
 1. Sınıf rehberliği
 2. Psikolojik danışma (bireysel-grupla)
 3. Konsültasyon
 4. Koordinasyon
 5. Akran yardımcılığı

